

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. K.**, bytom P., t.č. bytom P., zastúpeného JUDr. K. V., advokátom v P., proti žalovanému **Colnému úradu Prešov**, kpt. Nálepku č. 4, Prešov, **o vydanie veci**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 12 C 192/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. júla 2009 sp.zn. 1 Co 89/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom zo 6. marca 2009 č.k. 12 C 192/2005-240 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému vydať mu CD hudobné nosiče v počte 1772 ks spísané v súpiske tovaru zo dňa 25.2.2004 podľa protokolu č. X. označené ako kartón č. 17, ktorých presné hudobné názvy sú uvedené v prílohe č. 1 podania, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení tovaru sp.zn. X. zo dňa 25.2.2004 a ďalších 269 ks hudobných CD nosičov, spísaných v súpiske tovaru zo dňa 5.3.2004 podľa protokolu č. X. označené ako kartón č. 18 až kartón č. 19, ktorých presné hudobné názvy sú uvedené v prílohe č. 2 podania, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení tovaru sp.zn. X. zo dňa 5.3.2004, spolu v počte 2041 ks hudobných CD nosičov s eventuálnym petitom pre prípad, že žalovaný zničil alebo poškodil predmetné veci alebo ich nie je možné vydať, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu 1 020 500,-- Sk s 8 % úrokom z omeškania od 23.4.2004 do zaplataenia. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný zaistil tovar, a to 1751 ks CD nosičov dňa 25.2.2004 a dňa 5.3.2004 269 ks CD nosičov, ktoré vykazovali znaky falzifikátov, pričom

svoj postup odôvodnil príslušnými ustanoveniami zákonov č. 271/2001 Z.z. a č. 240/2001 Z.z., pričom následne dňa 30.3.2004 bol predmetný tovar prevzatý Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Prešove, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Oddelenie skráteneho vyšetrovania v Prešove – Juh, pre podozrenie z trestného činu porušovania autorského práva v zmysle § 152 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov. Podľa “Záznamu o prevzatí úschovy vydaných vecí“ Okresného riaditeľstva PZ Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov z 8.11.2004 bol žalovaný požiadaný v zmysle § 79b Trestného poriadku na prevzatie do úschovy 2046 ks CD nosičov hudobného charakteru pre účely trestného konania. Teda v čase rozhodovania súdu s týmito vecami žalovaný už nedisponoval, navyše na Okresnom súde Prešov je vedené konanie pod sp.zn. 31 T 80/2006, kde žalobca bol obžalovaný zo spáchania trestného činu podľa § 152 Trestného zákona, pričom predmetné CD nosiče boli zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní od žalovaného. Prvostupňový súd poukázal na to, že pri žalobe o vydanie veci je hmotnoprávnym základom, že sa určitá vec nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka, pričom táto osoba vec zadržáva bez právneho dôvodu. Pasívne legitimovaný je ten, kto neoprávnene zadržáva vec – predpokladom toho, aby žalovaný vec mohol vydať je to, že má vec u seba. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že žalovaný predmetné CD nosiče má len v úschove. Zadržávané sú pre účely trestného konania a preto rozhodnúť o ich vydaní je možné len na základe ustanovení Trestného poriadku. Pokiaľ ide o žalobcom navrhnutý eventuálny petit na prisúdenie sumy peňazí vo výške náhrady škody súd prvého stupňa uviedol, že v danom prípade nebolo preukázané, že došlo k zničeniu veci, preto návrh ani v tejto časti nebolo možné považovať za dôvodný. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. júla 2009 sp.zn. 1 Co 89/2009 rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil ustanoveniami § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, žiadal ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania súdom oboch stupňov vytkol, že na rozhodnutie o veci prijali

nesprávne právne posúdenie, čo v konečnom dôsledku hraničí s porušením základného ústavného práva na zákonný postup súdov podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Napadnuté rozsudky sú v celom rozsahu zmätočné a nepreskúmateľné, v dôsledku čoho bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Vyslovil názor, že v danom prípade súdy oboch stupňov nepostupovali v súlade s platným hmotným i procesným právom. Týmto porušili nielen príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 271/2001 Z.z., ale i procesné ustanovenia upravujúce dokazovanie a jeho spôsob vyhodnotenia podľa O.s.p. Konkrétne, keď si súd chcel osvojiť odôvodnenie, že nie sú tu splnené hmotnoprávne podmienky na vydanie veci, tak mal dôkladne vykonať dokazovanie, prejudiciálne mal rozhodnúť o tom, či tu existuje relevantné rozhodnutie či už podľa platného právneho režimu upravujúceho porušenie práv duševného vlastníctva, resp. colného režimu, prípade či tu existuje relevantné rozhodnutie podľa § 79a Trestného poriadku toho času platného, tak aby súd mohol vylúčiť nárok i vo vzťahu k § 126 Občianskeho zákonníka. S poukazom na ustanovenie § 79b Trestného poriadku v tom čase platného uviedol, že i samotná úschova žalovaných vecí u žalovaného je nezákonná, nakoľko žalovaný nevystupuje ako právnická alebo fyzická osoba vykonávajúca podnikateľskú činnosť v odbore úschovy vydaných, odňatých alebo prevzatých vecí. Súdu taktiež vytkol, že v danej veci ani neskúmal, kde sa toho času predmetné veci nachádzajú, či sú v takom množstve ako boli zaistené a v takej kvalite (tzn. či nie sú poškodené, zničené alebo inak ďalej nepoužiteľné), a či v skutočnosti je možné veci vydať. Teda súd ani nepreskúmal eventuálny petit žalobcu, čím mu odoprel právo konať pred súdom. V závere dovolania, na podporu svojho tvrdenia ohľadne nesprávneho právneho posúdenia danej veci, poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2002 sp.zn. 5 Cdo 132/2000.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu toto navrhol zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Nakoľko v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom v jeho výroku prípustnosť dovolania nevyslovil, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku ktorého vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.), je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 ods. 1 až 3 nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné, sa dovolací súd zamerá predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namietal.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti uplatnenia ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu

a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

Aj keď žalobca za postup súdu odnímajúci mu možnosť konať pred súdom výslovne označil v dovolaní iba skutočnosť, že súd nepreskúmal eventuálny petit žalobcu, podľa názoru dovolacieho súdu, vychádzajúc z obsahu tohto opravného prostriedku, za procesnú vadu v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. označil aj ďalšie skutočnosti, a to, že odvolací súd rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania a nešlo o prípad podľa § 214 ods. 2 O.s.p., že súdy nevykonali dostatočné dokazovanie a napadnuté rozsudky sú zmätočné a nepreskúmateľné.

K vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedenému tvrdeniu žalobcu, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. treba uviesť, že povinnosť predsedu senátu odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie, zakotvená v ustanovení § 214 ods. 1 O.s.p. sa bezpodmienečne vzťahuje iba na prípady, ak ide o odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. o dovolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Nakoľko v danom prípade odvolací súd síce rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu vo veci samej, ale súčasne pre povinnosť predsedu senátu odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie, nebol splnený ani jeden zo zákonom taxatívne vymedzených predpokladov podľa písm.a/ až c/ § 214 ods. 1 O.s.p. (keď skutkový stav zistený v rozsahu dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa bol zrejme postačujúci aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu; dôvody pre nariadenie pojednávania na prejednanie odvolania podľa § 214 ods. 1 písm.b/ a c/ O.s.p. v prejednávanej veci neprichádzali do úvahy), postupom v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., t.j. rozhodnutím o tomto odvolaní bez nariadenia pojednávania, neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Pokiaľ ide o ďalšie tvrdenie žalobcu, týkajúce sa nedostatočného vykonania dokazovania, treba uzavrieť, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky dôkazy navrhované účastníkmi na zistenie skutkového stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm.f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo nemožno ho považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (pozri aj R 37/1993, R 6/2010).

Za vadu konania vymedzenú v § 237 písm.f/ O.s.p. sa považuje aj nedostatok jasného a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Výklad opodstatnenosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku má obsahovať odôvodnenie rozsudku. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozsudku; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozsudku. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy o ktoré oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočnosti, ktoré mal za preukázané, a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Ak súd svoj právny záver v rozhodnutí neodôvodní, jeho rozsudok tak zostáva nepreskúmateľný.

V prejednávanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odôvodnenie zamietajúceho rozsudku súdu prvého stupňa zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozsudku v § 157 ods. 2 O.s.p., čo v konečnom dôsledku akceptoval aj odvolací súd, ktorý sa (ako je už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené) stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa s tým, že v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že odôvodnenie prvostupňového rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu, v dôsledku čoho v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd mal možnosť v odôvodnení vlastného rozhodnutia obmedziť sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Preto podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľom tvrdená vada konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia v prejednávanej veci nie je daná.

K tvrdeniu žalobcu v dovolaní, že nepreskúmaním jeho eventuálneho petitu mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom dovolací súd uvádza, že podstatou eventuálneho petitu je návrh na prisúdenie jedného nároku (napr. vydanie veci, ako je tomu

i v danom prípade), a ak by toto vydanie nebolo možné (napr. preto, že vec sa zničila, stratila), návrh na relutárnu (peňažnú) náhradu (prisúdenie sumy peňazí, obvykle vo výške náhrady škody). Ak súd rozhoduje podľa druhého subsidiárneho petitu, prvý petit zamietne. Naopak, ak súd rozhodne podľa prvého (primárneho) petitu, o druhom petite už nerozhoduje. Z uvedeného tak možno vyvodit', že pokiaľ súd prvého stupňa svojím rozsudkom, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu, rozhodol podľa prvého žalobného petitu tak, že žalobu o vydanie veci z dôvodov už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedených zamietol, nepreskúmaním eventuálneho petitu a v konečnom dôsledku nerozhodnutím podľa neho, neodňal svojím postupom žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

Náhradu trov dovolacieho konania úspešnému žalovanému nepriznal, pretože si nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2011

JUDr. Ľubor Šebo, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová